

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
David Michie
INSTANT KARMA

Instant Karma © 2021 David Michie.

Original English language edition published by Conch Books 97 Barker Rd.,
Subaco, WA6008, Australia.

Arranged via Licensor's Agent: DropCap Inc. All rights reserved.

Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04909-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DEJVID MIKI

INSTANT

Dan kada se sve promenilo

KARMA

Roman

Prevela Milica Simić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

Svaka istina prolazi kroz tri faze.

Prvo, ismeva se.

Drugo, nasilno joj se suprotstavlja.

Treće, prihvata se kao nešto što se podrazumeva.

– Artur Šopenhauer, filozof (1788–1860)

Prolog

DAN PRE
OMNI, KOLORADO

Niko nije mogao da se seti kada je guru došao da živi na vrhu planine. Nešto dalje od malog ali živopisnog grada Omnija, njegov dom jedva da je bio išta više od letnje brvnare. Nije imao ni telefon, ni televizor, ni radio-aparat. Pridržavao se strogog režima ishrane, koji se sastojao od povrća i ko zna čega još, i živio je od malo novca koji je zarađivao podučavajući meditaciju. Nije pio alkohol niti je ikada viđen da kupuje one ukusne grickalice i ostalo što većina ljudi smatra neophodnim da bi osetila zadovoljstvo. Bilo je teško odrediti koliko ima godina; izgledao je kao da ima pedesetak, ali možda je bio i stariji, i bio je čovek kojem je malo toga bilo potrebno. Ipak, kada bi ih neko upitao ko je naj-srećnija osoba koju poznaju, dobri građani Omnija – pa čak i oni ne baš dobri – odmah bi jednoglasno odgovorili: „Lama Taši.“

Bez obzira na to što je njegov dom bio prilično izolovan, nedaleko od Nacionalnog parka *Roki mauntin*, guru nije bio usamljenik. Svake nedelje je držao časove u Centru za meditaciju *Loun pajn*. Nekoliko puta mesečno dolazio je u grad da bi kupio ono malo namirnica što mu je bilo potrebno. Gurajući kolica po prodavnici, kada bi susreo nekoga, uvek bi s tom osobom uspostavio kontakt očima, klimnuo glavom u znak pozdrava i osmehnuo joj se. U tim trenucima desilo bi se nešto izuzetno. Osoba čiji bi se pogled susreo s njegovim raznežila bi se.

Dejvid Miki

Nije bilo važno u kakvom su raspoloženju bili ti ljudi. Bilo da su žurili, bili umorni, ili vredno uzimali stvari sa svog spiska za kupovinu, kada bi naišli na lamu Tašija, iznenada bi se trgli. Bio je to za njih neočekivan i snažan podsetnik o tome ko su i šta su zaista.

Bilo je teško izraziti ovo iskustvo rečima. Bilo je to kao da su, zahvaljujući tom jednom jedinom pogledu, shvatili neku važnu istinu o sebi. Kao da je taj čovek mogao da bez ikakvog napora vidi dalje od njihovog spoljašnjeg izgleda i onog za šta su sebe obično smatrali, i odrazi im mnogo širu stvarnost. Sa kakvim god iskušenjima da su se suočavali, koja god da su bila ograničenja koja su ih toliko zaokupljala, sve to bi momentalno postalo poput pene na talasima okeana – nešto prolazno i beznačajno u poređenju s bezgraničnom realnošću ispod te pene. Toliko je dobroćudan bio izraz na licu lame Tašija, i toliko svesrdno njegovo prihvatanje, da bi osetili kako u njima buja radost. U njegovim toplim smeđim očima nalazilo se sve što im je bilo potrebno da im kaže da je, ispod površine, sve u redu.

Prisustvo lame Tašija imalo je takav efekat da, čak i u ranim danima njegovog boravka tu, nikada nije iskusio nelagodnost koju pripadnici malih zajednica obično osećaju kad je reč o strancima. Lama Taši je imao azijske crte lica, nosio je crvenu monašku halju i nikada se nije pretvarao da je, bez obzira na to što živi u njihovom svetu, deo njega. Ipak, nikada ga nisu izbegavali zbog toga što je drugačiji. Naprotiv, uvek su tražili njegovo društvo.

Polin Tejlor, koja je živela sa menažerijom spasenih životinja na periferiji grada, budno je gledala da li će putem proći prastari svetlozeleni volvo lame Tašija, i izlazila iz kuće u najpovoljnijem mogućem trenutku da se sretne s njim. Dok su joj suze navirale na oči, pričala je svakome ko je želeo da je sluša da nikada nije osetila takvu bezuslovnu ljubav kao kada je prvi put naletela na lamu Tašija u delu prodavnice s preparatima za čišćenje domaćinstva.

Profesor Hok, penzionisani predavač sa Prinistona, koji je odbijao da se druži sa intelektualno nižim od sebe – a to su bili skoro svi – ščepao bi lamu Tašija svaki put kada bi ga video, insistirajući na tome da mu se pridruži na kafi u *Gud roustu* i tražeći od njega odgovore na misteriozna pitanja iz kvantne mehanike.

Čak je i Merijen Mur, čiji su čvrsti stavovi o bilo kome ko nije pripadao Crkvi ponovo rođenih i nije bio heteroseksualac i neumoljivi pobornik Drugog amandmana bili dobro poznati, jednom prilikom viđena kako se *drži za ruke* sa lamom Tašijem ispred svoje crkve, i kako se vatreno slaže s njim da postoji samo jedna krajnja stvarnost, i da, ako želimo da je doživimo, najpre moramo da se oslobodimo svog duboko uvreženog pogleda na svoje sopstvo. U tom trenutku, ono što joj je guru rekao izgledalo je – čak i njoj – kao nešto toliko očigledno da nije mogla da se ne složi s njim.

Ipak, posle nekoliko sati, kako je uticaj njegovog prisustva bledeo, vratila se svojim uobičajenim uverenjima. Međutim, u tom trenutku je to bila divna vizija!

Lama Taši je bio toliko popularan u gradu da su se ljudi šalili govoreći da bi podrška gurua s planine garantovala izborni uspeh bilo kom kandidatu. Kada ga je neko upitao da li bi mogao da razmisli o tome da se on sam kandiduje, lice mu se naboralo, srebrna kozja bradica se zatresla i počeo je da se smeje od srca, kao da je predlog načinjen baš sa namerom da zvuči urnebesno smešno i idiotski. Što je, na izvestan način, i bio. Ali na neki drugi način, i nije.

Ideja da lama Taši bude njihov predstavnik u Gradskoj kući ili Kongresu, ili čak – zašto, dođavola, ne – u Senatu, bila je ideja koja je, kad se jednom javila, odbijala da ode. S vremena na vreme, neko bi ga upitao: „Da li bi razmislio o tome da budeš naš gradonačelnik, lama Taši?“ Ili: „Da li biste se kandidovali za Kongres?“ I uvek je odgovarao na isti, zagonetni način. Pogledavši pravo u oči tu osobu, sa toplim ohrabrujućim izrazom na licu, rekao bi: „Postavljaš pogrešno pitanje, prijatelju. Važno je da postavimo korisno pitanje ako želimo da dobijemo koristan odgovor.“

Mada lama Taši nije bio pustinjač, nije dokoličio kada bi došao u grad, niti je često posećivao kafiće ili restorane, osim ako ga tamo neko ne bi praktično odvuкао, kao što je to činio profesor Hok. Kao rezultat toga, niko nije mnogo znao o tehnikama koje su dovele do toga da njegovo prisustvo bude toliko posebno i da dobije tu naizgled magičnu auru, koja je isijavala ma gde da je išao. Tokom godina, u nekoliko navrata, kada bi ga neko upitao u šta veruje, odgovarao bi na način osmišljen da bude od koristi osobi koja postavlja pitanje, upotrebljavajući reči koje su nudile najdragoceniji od svih darova.

Keti Branton, mladoj ženi koja je skrivala zlostavljano detinjstvo ispod grubog ponašanja, jednostavno je rekao da veruje u istinsku dobrotu. Da je neko drugi izgovorio takve sladunjave reči, Keti bi se narogušila. Međutim, on je delovao tako iskreno, sa toliko bezrezervnog saosećanja u očima, da je ona otišla osećajući se neobično dobro raspoložena.

Kad mu je prišla Marija Flavio, grešna katolikinja ophrvana osećajem krivice, pokazao je prema gore, gde je prolećno nebo bilo poput plavog svoda koji se pruža svugde naokolo. „Mi smo ovakvi“, rekao joj je. „Savršeno čisti. Bez obzira na to koji oblaci da prolaze ili koliko dugo da ostaju, oni nemaju moć da ukaljaju našu istinsku prirodu. *Ona* uvek ostaje netaknuta i blistava.“

Dok je Marija odlazila, osećala je neku uzvišenu lakoću, kao da je teret koji je celog života nesvesno nosila na svojim plećima iznenada i neočekivano skinut.

Ponekad lama Taši uopšte nije koristio reči. Na znak rukom da pride, koji mu je uputio Darijus Stajls, sin Gven i Andžela, tinejdžer koji je bolovao od cerebralne paralize, lama Taši je prišao dečaku, koji je sedeo u invalidskim kolicima, na delimično osunčanom mestu ispred prodavnice, čekajući svoju majku. Fizički, Darijusovo telo bilo je deformisano, ali sa njegovim umom je sve bilo u redu. Već je viđao lamu Tašija u gradu, u njegovoj prepoznatljivoj odeći.

Dok mu se guru približavao, Darijus mu je postavio pitanje ispuštajući zvuke koje lama nikako nije mogao da razume – barem ne pomoću sluha. Ali to nije bilo važno. Lama Taši je uhvatio Darijusa za desnu ruku i pogledao ga pravo u oči.

Najpre, treba reći da je Darijusu bilo nekako čudno neprijatno, i to ne samo zbog toga što se našao u prisustvu stranca koji je nosio neobičnu odeću. Pošto je od većine ljudi bio osetljiviji na neverbalnu komunikaciju, bilo je nečega u jednostavnoj dobroti gurua, za koju je u početku smatrao da je gotovo tolika da ne može da je podnese.

Ipak, posle izvesnog vremena, Darijus je podigao oči da bi se susreo s njegovim pogledom. A kada je to učinio, nije prošlo mnogo vremena pre nego što je i on počeo da se osmehuje. I dalje držeći lamu svojom desnom rukom, pomerio se u stolici tako da može da podigne levu ruku i vrhovima prstiju dodirne njegovo srce.

Lama Taši je klimnuo glavom.

Instant karma

Bila je to jedna od retkih razmena osećanja koju je Darijus imao u životu a da nije bio u nečijoj pratnji. I najsmislenija od svih.

Na ovakve načine, stalni dar lame Tašija ljudima među kojima je živio bio je dar nade. Nade koja podstiče razumevanje i prihvatanje sebe. Nade koja dovodi do pozitivne promene.

Kao što je lama Taši prkosio uobičajenim konvencionalnim uverenjima, tako je postojala i slična nejasnoća u vezi s tim zašto je izabrao da bude deo baš njihove zajednice. Svojim učenicima u Centru za meditaciju *Loun pajn* govorio je da je tu da bi im pomogao da iskuse pravu prirodu sopstvenog uma. Tomu i Tini Džekson, svojim komšijama na Putu Valčer pik*, objasnio je da je njegova brvnara idealno mesto za meditaciju.

Jedino biće kojem je otkrio nešto više istine bila je njegova družbenica u brvnari, sijamska mačka Šanti. Kao i mnogo toga u životu lame Tašija, ni Šanti nije stigla do njega zahvaljujući nekom njegovom namernom postupku, već se sasvim spontano pojavila tu. Jednog dana je jednostavno ušla kroz otvoreni prozor, dok je lama Taši meditirao, i sklopčala se pored njega. Nikada nije odlučila da ode.

S vremena na vreme, lama Taši bi posegao ka Šanti dok se leti sunčala ležeći na prozorskoj dasci, ili uveče, dok je uživala ispred vatre.

„Ah, da, ovo jeste najlepše mesto za čekanje, zar ne, draga moja Šanti?“ rekao bi milujući njen poveliki stomak. „Najsavršenije mesto za čekanje da prođe vreme.“

Na šta su to tačno čekali, to nije bila tema koju je elaborirao. Šanti nije ni bilo stalo do toga, sve dok on nastavlja da čeka zajedno s njom, i miluje je po povelikom stomaku, naravno.

Popodne pre tog najneobičnijeg od svih dana, lama Taši je krenuo u pravcu komšijine kuće. To što je živio na kraju Puta Valčer pik, nešto više u odnosu na kuću Džeksonovih, značilo je da ih je, čim se uselio, prilično dobro upoznao iz daljine nekoliko nedelja pre nego što su se zaista

* Orig. engl. *Vulture Peak*. Simbolično, isti naziv nosi mesto koje je, po tradiciji, posećivao Buda sa svojim učenicima. (Prim. lekt.)

sreli. Tom, visok čovek širokih ramena i uspravnog držanja, isijavao je osećaj nepobedivosti svuda oko sebe, delujući u potpunosti kao nedavno penzionisani visoki oficir. Tina, doterana, živahna i srčana, uvek je bila u pokretu. Kada nije pravila ekstravagantne cvetne aranžmane za venčanja, krštenja ili druge važne dane za ljude u zajednici, brinula je o svom cveću. Posebno je uživala u prekrasnim fuksijama, koje su visile iz korpi postavljenih čitavom dužinom njihovog balkona.

Džeksonovi su bili ona vrsta ljudi kod kojih su prijatelji iz vojske stalno svraćali u posetu. Njihov dom je bio centrala zabave. Tokom tih prvih godina, retko da bi prošao koji vikend uveče a da njihov balkon – sa pogledom na isti panoramski vidik kao i mnogo skromniji natkriveni trem lame Tašija – nije bio ispunjen bivšim kolegama i njihovim suprugama, sa mnogo srdačnog muškog tapšanja po ramenima i blagog gurkanja.

Te stalne zabave na planini nisu remetile rutinu lame Tašija. Poneki zalutali takt muzike ili odjek smeha, koje bi doneo noćni povetarac, nikada nisu bili razlog koji bi ga sprečio da zaspi – obično je odlazio u krevet oko 21 sat. A kada bi se probudio za svoju prvu seansu meditacije u tri noću, posmatrajući netaknuti mir doline obasjane mesečinom, činilo se kao da je jedina osoba na svetu.

Kako su decenije prolazile, zabava je bilo sve manje. Tom se pogurio, a Tina je usporila. Nije se moglo pobeći od starenja, ali nije samo taj prirodni proces izazvao promene kod Toma – i samim tim, i kod Tine. Postojao je još jedan zabrinjavajući razlog zašto je bivši pukovnik provodio sam toliko sati na balkonu, zureći u tamu, sa čašom burbona pored sebe.

Nešto što je bio u stanju da racionalizuje, potisne ili ignoriše tokom najvećeg dela svog radnog veka iskoristilo je mir u kojem se našao kada se penzionisao, uspelo je da izađe iz svog kovčega zakopanog u podrumu i sklizne u njegovu budnu svest. Nešto što ga je mučilo samo u najgorim noćnim morama iskralo bi se u neočekivanim trenucima – i kada bi se jednom pojavilo, zaokupilo bi svu njegovu pažnju. Bilo je to nešto užasno i mučno, što mu je izazivalo patnju, i što je jedva mogao da prizna i samom sebi, a kamoli nekom drugom.

Lama Taši je to jasno video prvi put kada su se sreli. Prilika za to se ukazala nekoliko meseci nakon njegovog dolaska, kad je dogurao svoju kantu za smeće do kraja puta, radi nedeljnog odnošenja. Tom je upravo dovezao svoju kantu na zadnjem delu kamioneta robusnog izgleda.

Okrenuvši se i otkrivši da mu se približava novi komšija, Tom je instinktivno zauzeo svoju nepokolebljivu vojničku pozu.

Kada se pogled lame Tašija susreo sa Tomovim bistrim plavim očima, odmah je video šta mu leži na srcu – i izraz lica mu je bio ispunjen saosećanjem.

Posramljen, Tom nije znao kako treba da reaguje. Nikada se nije osećao toliko ogoljeno, pogotovo kad je u pitanju onaj najgori od svih užasa. Bio je toliko uspešan u njegovom skrivanju da je verovao da niko ne može ni da posumnja da se uopšte nalazi tu. A sada, kad ga je u tome uhvatio taj toliko očigledno čestit čovek, nije znao kako da reaguje. On, sasvim sigurno, nije bio spreman za nalet dobronamernosti koji je potekao iz srca lame Tašija, i zbog toga se osećao nelagodno i potpuno nedostojno. Sakrivši se iza vela prevelike ljubaznosti, insistirao je na tome da odveze lamu Tašija do njegove kuće, pričajući celim putem o gradskoj politici odnošenja smeća.

Počevši od sledeće nedelje, Tom je uvek svraćao kod svog komšije da bi uzeo njegovu kantu za smeće, i vraćao ju je ispražnjenu kasnije tokom dana. Posle najgorih zimskih snežnih padavina, očistio bi sneg na Putu Valčer pik, ne samo do svojih ulaznih vrata, već i do laminih.

Da je neko od njega zatražio da objasni zašto to čini, Tom bi se pretvarao i govorio o tome koliko je važno biti dobar komšija. Ali stvari su išle mnogo dalje od toga. Jednom prilikom, kada je popravljao svoju kamenu ogradu, Tom je, bez ičijeg podsticaja, proveo nedelju dana popravljajući i ogradu lame Tašija. A dok je lama bio u dvomesečnoj poseti Himalajima, kada se vratio, na svojoj brvnari zatekao je urađenu novu i jaku izolaciju, koja će ga štititi i od najgore arktičke hladnoće zimi i velike vreline leti.

Lama Taši se uvek od srca zahvaljivao Tomu za njegovu ljubaznost, mada su obojica znali da Tom nije žudeo za njegovom zahvalnošću, već za nečim što nikada nije uspeo da natera sebe da kaže.

Lama Taši je pokušavao da dopre do njega mesecima, a onda i godinama. Postojali su trenuci kada bi gotovo fizički otrgao Toma od očaravajućih sablasti koje su ga zaokupljale, odvučavši ga na mesto na kom bi mogao da mu pomogne. Ironija situacije nije promicala lami, koji je shvatao da je upravo čovek koji je živio najbliže njemu, koji je učinio više od većine da mu pomogne na praktičan način, i kojem je bilo

najpotrebnije njegovo vođstvo, pružao najveći otpor njegovim naporima da mu se približi.

Dosta je bilo, pomislio je lama. Shvatajući da uskoro dolazi do sada neviđena seizmička promena, znao je da će Tom sad imati najveću šansu da se reši čudovišta, koje je toliko zaokupljalo svaki njegov budni trenutak da je to polako isisavalo život iz njega. Svi lamini pokušaji ohrabrenja pokazali su se neuspešnim u prošlosti, i bila je potrebna drugačija strategija.

Lama Taši je tri puta pokucao na ulazna vrata Džeksonovih. Prošlo je izvesno vreme pre nego što se brava okrenula i Tom se ukazao na vratima. Ponovo je došlo do istog susreta očiju i istog razumevanja u izrazu lica lame Tašija dok je sa dubokom zabrinutošću razmišljao o tome koliko je tama u Tomu postala sveobuhvatna.

Tom ga je proveo kroz hodnik, do svetlošću okupane sobe sa visokom tavanicom s prozorima, u čijem je središtu stajao veliki sto. Prilikom ranijih laminih poseta, stolom bi dominirao neki od Tininih raskošnih cvetnih aranžmana, poput festivala živopisnog cveća i zelenila. Danas je to bila samo velika, gola, uglačana ploča. Tom ga je odveo do dnevne sobe, iz koje se izlazilo na balkon i koja je nekada bila epicentar društvenog vrtloga. Zidovi su bili ukrašeni fotografijama bojnih brodova i lovačkih aviona, a na posebnom mestu ponosno je stajao par musketa *Enfild* iz Građanskog rata. U udaljenom uglu sobe nalazio se klavir, na kojem niko nikada nije svirao. Balkon je bio prazan i neobično pust bez nekada bujnih „Visećih vrtova Vavilona“, kako je Tom ironično nazivao kreacije svoje žene.

„Došao sam da te zamolim za uslugu“, počeo je lama Taši kada su seli. „Možda ću biti potreban negde drugde, počevši od sutra, i to će trajati nekoliko dana. Da li bi mogao da obilaziš brvnaru dok nisam tu i hraniš Šanti?“

Tom je klimnu glavom. „Naravno.“

Nekoliko minuta su razgovarali o vremenu, o tome gde se nalazi hrana za Šanti i koliko ona voli raznovrsnu ishranu, kao i o tome gde joj se ostavlja voda i kako može da ulazi i izlazi iz brvnare. Nakon toga, razgovor je prešao na neobavezno ćaskanje o tome kako je rano otoplilo ovog proleća i kako to utiče na mrke medvede, koji se bude ranije nego obično iz svog zimskog sna.

Uskoro, ponestalo je tema za ćaskanje. Zavladao je neprijatna tišina. Došao je trenutak za sve ili ništa.

Lama Taši se okrenuo, gledajući ka balkonu i mestu na kom je Tom sedeo sam, iz noći u noć. „Vidim te ovde uveče“, rekao je.

Tom ga je pratio pogledom, kao da mu se pridružuje da bi proučio umanjenu verziju sebe klonulog na stolici.

„Volim burbon“, rekao je pokazujući glavom u pravcu šanka u uglu sobe, na kom se nalazio niz boca poređanih s vojničkom preciznošću uz zid s ogledalom.

Lama Taši je odmerio pogledom boce, kojih je bilo mnogo. „Alkohol“, mudro je klimnuo glavom. „Mislim da je ponekad njegovo dejstvo isto kao dejstvo meditacije.“

Tomove obrve su naglo poskočile uvis. „Kako to misliš?“

„To ništa ne menja“, objasnio je, „ali može da promeni način na koji se osećamo. Bar privremeno.“

Tom je tačno znao šta lama Taši namerava, pokušavajući ponovo da otvori *ona* vrata. Nije ništa rekao, nastavljajući da zamišljeno gleda u pod, izbegavajući odgovor.

„Pomaže ti da zaspiš, zar ne?“, pokušao je ponovo lama.

Tom dugo nije ništa govorio pre nego što je progundao: „Deluje kao anestetik.“

Lama Taši je klimnuo glavom. „Ublažava bol.“

„Verovatno ćeš mi sada reći da treba da meditiram umesto toga“, rekao je Tom, pogledavši ga prkosno. „Ali mirno sedenje satima nije za mene. Ja sam čovek od akcije.“

Sada su bili tamo gde je lama Taši želeo. Tom je priznao da pati, ma koliko da je to tvrdoglavo odbijao da učini. I samo zbog njegovog iskrenog saosećanja, lama Taši je uradio poslednje što je Tom očekivao. Dok ga je Tom proučavao gledajući ga svojim plavim očima, koje su bile toliko svetle da su se činile gotovo bezbojnim, lama Taši je svojim pogledom odrazio Tomu jednu potpuno drugačiju stvarnost.

Nestalo je dobronamernog prihvatanja koje je Tom toliko dobro poznao i, umesto toga, u laminom pogledu je bila moć kakvu nikada nije osetio. Taj pogled je bio više zastrašujući od bilo kog pretećeg pogleda na koji je naišao u vojsci. Bio je i zloslutniji jer ga je naterao da se suoči sa stvarnošću koju je decenijama pokušavao da izbegne – mučenjima

sopstvenog uma. Nezamislivim užasom koji ga je decenijama proganjao, i od kojeg nije mogao pobeći. Užasom koji ga je prožimao do same njegove srži, u kojem je bio potpuno zarobljen. Sve to se u očima njegovog komšije odražavalo s objektivnošću koja je sadržala hitno i snažno upozorenje. Tom više nije mogao da izbegava užasavajuće priznanje koje je, ma koliko da je trenutno bio uznemiren, bilo ništa u poređenju s onim što ga je čekalo ako se nešto ne promeni.

Šta će raditi kada više ne bude balkona na kojem može da sedi, niti burbona za ublažavanje bola? Nakon što umre, kada njegov um, instinktivno privučen užasom, bude potpuno zaokupljen njime? Nesputan, bez tela, bez sidra i mesta na koje može da se vrati i oseti makar privremeno olakšanje, razmišljao je Tom, suočavajući se ne sa noćnom morom kao sa slika Hijeronimusa Boša, već sa sopstvenom budućnošću. Nije li to bila definicija pakla – nemilosrdno iskustvo intenzivnog bola bez prestanka? Bio je to pakao koji je već ranije nakratko nazreo i pokušavao da odbaci, ali od kojeg sada nije mogao da pobjegne videvši ga u gnevnom pogledu lame Tašija.

„Slažem se da je potrebna akcija“, rekao je lama Taši posle izvesnog vremena, zvučeći kao da dolazi iz nekog drugog života.

Duboko pogođen, Tom je video kako izraz lica njegovog komšije ponovo poprima uobičajeni spokoj. Nikada nije ni pomislio da blagi guru poseduje toliku moć, koja može da ga potrese do srži. Zadrhtavši, shvatio je zašto je lama Taši uvek iskazivao toliko saosećanje prema njemu, ne samo zbog onoga što ga je mučilo, već i zbog onoga što je znao da ga čeka u budućnosti. Stvari će postati još gore.

Lama Taši je znao da sada ima Tomovu potpunu pažnju. „Ništa u budućnosti nije odlučeno“, rekao je govoreći direktno o onome o čemu je Tom razmišljao. „Na tebi je da stвориш uzroke za posledice koje želiš da doživiš. Ti kreiraš sopstvenu stvarnost.“

Nastupila je duga tišina dok je Tom upijao sve ono što se upravo dogodilo. Gledajući u lamu, upitao je: „Šta predlažeš?“

Kasnije, pre nego što je otišao na spavanje, lama Taši je stajao ispred svog doma i gledao u tamu, odakle su se pojavljivale zle sablasti koje su mučile njegovog komšiju. Pozorište strave, koje je dugo držalo Toma opčinjenog

Instant karma

užasom, ali ga istovremeno i primoravalo da mu se vraća iz noći u noć, sa čašom burbona u ruci.

Ono što je doživljavao lama Taši bilo je potpuno drugačije. Za njega su sati tame bili vreme čuda, kada bi zaslepljujuća svetlost i aktivnost splasnuli da bi se otkrila suptilna, ali ponekad i važnija stvarnost. Elementi koji su bili tu sve vreme, neprimećeni tokom dana. Žuborenje rečice na obodu planine, koje se čuje kada se nivo okolne buke smanji, izvor zelenih pašnjaka koji je okružuju. Gore, na nebu, mesec i zvezde koji prate horizont, neprestano se krećući u skladu s beskonačnim mogućnostima.

Iz tog ogromnog, međusobno isprepletanog prostranstva, sve nastaje, sve postoji i sve nestaje. Stalno u pokretu, za lamu Tašija je taj efemerni ples elemenata bio uvek prisutan podsetnik na prolaznost. Ako ništa nije trajno, onda je sve moguće. Jedina izvesnost je promena.

Šanti se pojavila na prozoru brvnare i mjauknula, trljajući glavu o prozorski okvir. Lama Taši ju je podigao i nežno privio uz sebe kako bi mogli da podele toplinu dok gledaju u raskošnu noć.

„Da, draga moja, sve se mora promeniti“, rekao je lama. „Jedino pitanje je: kako?“

Probudi se i pomiriši kafu!

Petak
8 časova ujutru

(istočno standardno vreme)

*Um je preteča svakog delovanja.
Sva dela su vođena umom, stvorena umom.
Ako neko govori ili postupa sa iskvarenim umom, sledi patnja,
Kao što točak prati kopito vola koji vuče kola.*

*Um je preteča svakog delovanja.
Sva dela su vođena umom, stvorena umom.
Ako neko govori ili deluje spokojnog uma, sledi sreća,
Sigurno kao što ga njegova senka prati.*

– Buda (V vek p. n. e.)

